

משרד החינוך
המנהל הפדגוגי
אגף בכיר בחינות
מחברת בחינה

לנבחנים ולנבחנות שלום,
יש לקרוא את ההוראות בעמוד זה ולמלא אותן בדיוקנות. אי-מילוי ההוראות עלול לגרום לתקלות ואף להביא לידי פסילת הבחינה.
הבחינה נועדה לבדוק הישגים אישיים, ולכן יש לעבוד עבודה עצמית בלבד. בזמן הבחינה אין להיעזר בזולת ואין לתת או לקבל חומר בכתב או בעל פה.

אין להכניס לחדר הבחינה חומר עזר – ספרים, מחברות, רשימות – חוץ מ"חומר עזר מותר בשימוש" המפורט בגוף השאלון או בהוראות מוקדמות של המשרד. כמו כן **אין להכניס לחדר הבחינה טלפונים או מכשירים אלקטרוניים אחרים**. שימוש בחומר עזר שאינו מותר יוביל לפסילת הבחינה.
לאחר סיום כתיבת הבחינה יש למסור את המחברת למשגיח ולעזוב בשקט את חדר הבחינה.

מותאם

יש להקפיד על טוהר הבחינות!

הוראות לבחינה

- יש לוודא כי במדבקות הנבחן שקיבלת מודפסים הפרטים האישיים שלך. אין להוסיף או לשנות שום פרט במדבקות, כדי למנוע עיכוב בזיהוי המחברת וברישום הציונים.
- אם לא קיבלת מדבקה, יש למלא בכתב יד את הפרטים במקום המיועד למדבקת הנבחן.
- אסור לכתוב בשולי המחברת (החלק המקווקו) משום שחלק זה לא ייסרק.
- לטיוטה ישמשו אך ורק דפי מחברת הבחינה שיועדו לכך.
- אין לתלוש או להוסיף דפים**. מחברת שתוגש לא שלמה תעורר חשד לאי-קיום טוהר הבחינות.
- אין לכתוב שם בתוך המחברת משום שהבחינה נבדקת בעילום שם.

בהצלחה!

<p>מדבקת שאלון ملصقة نموذج امتحان</p> <p>שאלון 011281</p> <p>עברית</p>	<p>מדבקת נבחן והתאמות ملصقة ممتحن وملاءمات</p> <table border="1" data-bbox="787 1282 1315 1590"> <tr> <td colspan="4">_____</td> <td colspan="4">_____</td> </tr> <tr> <td colspan="4">שנה السنة</td> <td colspan="4">חודש الشهر</td> </tr> <tr> <td colspan="4">מועד موعد</td> <td colspan="4"></td> </tr> <tr> <td colspan="4">מס' תעודת הזהות</td> <td colspan="4">סמל ביה"ס</td> </tr> <tr> <td colspan="4">رقم الهوية</td> <td colspan="4">رقم المدرسة</td> </tr> </table> <p>יש להדביק כאן ↑ מדבקת נבחן (ללא שם) يجب هنا ↑ إلصاق ملصقة ممتحن (بدون اسم)</p>	_____				_____				שנה السنة				חודש الشهر				מועד موعد								מס' תעודת הזהות				סמל ביה"ס				رقم الهوية				رقم المدرسة				<p>מדבקות לנבחן ملصقة ممتحن</p>
_____				_____																																						
שנה السنة				חודש الشهر																																						
מועד موعد																																										
מס' תעודת הזהות				סמל ביה"ס																																						
رقم الهوية				رقم المدرسة																																						

יש לסמן במשבצת אם ניתנה מחברת נוספת
يجب الإشارة في المربع إذا أعطي دفتر إضافي
* التعلیمات باللغة العربية على ظهر الصفحة

وزارة التربية والتعليم

القسم الكبير للامتحانات

الإدارة التربوية

دفتر امتحان

تحية للممتحنين وللممتحنات،

يجب قراءة التعليمات في هذه الصفحة والعمل وفقاً لها بدقة. عدم تنفيذ التعليمات قد يؤدي إلى عواقب مختلفة وحتى إلى إلغاء الامتحان. أعد الامتحان لفحص التحصيلات الشخصية، لذلك يجب العمل بشكل ذاتي فقط. أثناء الامتحان، لا يُسمح طلب المساعدة من الغير، ولا يُسمح إعطاء أو الحصول على مواد مكتوبة أو شفوية.

لا يُسمح إدخال مواد مساعدة - كتب، دفاتر، قوائم - إلى غرفة الامتحان، ما عدا "مواد مساعدة يُسمح استعمالها" المفصلة في نموذج الامتحان أو في تعليمات مسبقة من وزارة التربية والتعليم. كما لا يُسمح إدخال هواتف خلوية أو أجهزة إلكترونية أخرى إلى غرفة الامتحان. استعمال مواد مساعدة لا يُسمح استعمالها سوف يؤدي إلى إلغاء الامتحان. بعد الانتهاء من كتابة الامتحان، يجب تسليم الدفتر للمراقب ومغادرة غرفة الامتحان بهدوء.

ملاحظة

يجب التقيد بنزاهة الامتحانات !

تعليمات للامتحان

1. يجب التأكد بأن تفاصيلك الشخصية مطبوعة على ملصقات الممتحن التي حصلت عليها. لا يُسمح إضافة أو تغيير أية تفاصيل في الملصقات، وذلك لمنع عواقب في تشخيص الدفتر وفي تسجيل العلامات.
2. في حال عدم حصولك على ملصقة، يجب ملء التفاصيل في المكان المعدّ لملصقة الممتحن، بخط يد.
3. لا يُسمح الكتابة في هوامش الدفتر (في المنطقة المخططة)، لأنه لن يتم مسح ضوئي لهذه المنطقة.
4. للمسودة تُستعمل أوراق دفتر الامتحان المعدة لذلك فقط.
5. يُمنع نزع أو إضافة أوراق. الدفتر الذي يُسلم ناقصاً يُشير الشك بعدم الالتزام بنزاهة الامتحانات.
6. لا يُسمح كتابة الاسم داخل الدفتر، لأن الامتحان يُفحص بدون ذكر اسم.

نتمنى لكم النجاح!

סוג הבחינה: בגרות
 מועד הבחינה: מועד מיוחד, אוגוסט 2020
 מספר השאלון: 11281

מדינת ישראל
 משרד החינוך

עברית: הבנה, הבעה ולשון שאלון מותאם

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה: שלוש שעות.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שני חלקים.
חלק ראשון — הבנה והבעה	— 50 נקודות
חלק שני — לשון	— 50 נקודות
- פרק א: שם המספר
- פרק ב: תחביר
- פרק ג: מערכת הצורות
- יש לבחור באחד הפרקים
סך הכול — 100 נקודות
- ג. חומר עזר מותר בשימוש: דפי עזר לנבחן (עמ' 8-9).
- ד. הוראה מיוחדת: יש לענות על השאלות בגוף שאלון זה, לפי ההוראות.

שים לב: בסוף הבחינה מצורפים דפי טיוטה לשימושך. אין להוסיף דפים אחרים למחברת הבחינה.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, מועד מיוחד, אוגוסט 2020, מס' 11281

חלק ראשון — הבנה והבעה (50 נקודות)

לפניך שלושה טקסטים 1-3.

קרא אותם, וענה על השאלות 1-5 שאחריהם.

טקסט 1

כיצד תיראה רצועת החוף של ישראל בעשור הקרוב?

מאת קשת רוזנבלום⁽¹⁾

פסקה א רצועת החוף הפתוחה לציבור, מנהרייה בצפון עד אשקלון בדרום, תצטמצם מאוד בעשור הבא בגלל בנייה מסיבית. בראשית חיי המדינה הוקמו ברצועת החוף בניינים שגבם פונה אל הים, ובצידם מזבלות, מתקני תשתית ובתי קברות. בשנים האחרונות גילו רבים את יתרונות הנוף, יזמים גילו את הפוטנציאל הגבוה של רצועת החוף, עיריות גילו את הערך הכלכלי של המיזמים, ורק לתושבים כמעט שלא נשאר.

פסקה ב שנות התשעים היו רעות במיוחד לחופים. בהיעדר חקיקה נהפכו החופים למשכן הקבע של מיזמי ענק — ודי לציין את מגדלי חוף הכרמל בחיפה ואת שכונת "סי אנד סאן" בתל אביב. אלו נבנו במובהק עבור מעטים על חשבונם של רבים, וחרף המחאות של הציבור.

פסקה ג בשנת 2004 נחקק "חוק החופים". החוק קובע חד־משמעית כי כל תוכנית חדשה לבינוי בתחום סביבת החוף (300 מטרים מקו החוף) תועלה לדין בוועדה לשמירה על סביבת החוף, וכל בנייה במרחק 100 מטרים מקו החוף תיאסר. אומנם חוק החופים מגביל במידה ניכרת את הבנייה בקרבת הים, אך הוא אינו חל על תוכניות שאושרו לפני חקיקתו. משמעות הדבר היא כי תוכניות בניין עיר שאושרו לפני חקיקת החוק יכולות להתממש לכשירצו בכך בעלי הקרקע. בשנת 2012 הועלתה הצעה לתיקון פֶרצה זו בחוק החופים. מטרת תיקון החוק היא לחסום את היתרי הבנייה שניתנו לפני חקיקת חוק החופים, ולבחון את תוכנית הבנייה בהתחשב בשטח החוף ובאינטרס הציבורי.

פסקה ד לתיקון החוק תומכים רבים. מלבד חברי כנסת, מקדמים אותו גם גופים סביבתיים כמו החברה להגנת הטבע, ארגון "אדם, טבע ודין" וארגונים "ירוקים" אחרים. "המרחב החופי הוא המקום היחיד שרוב האוכלוסייה יכולה לבוא אליו ולנפוש בו בעלויות אפסיות", אומרת יעל דורי, ראשת תחום תכנון בארגון "אדם, טבע ודין". "זהו מפלט

* מעובד על פי רוזנבלום, ק' (5 במאי 2014). כיצד תיראה רצועת החוף של ישראל בעשור הקרוב? הארץ. אוחר מ־haaretz.co.il.

(1) קשת רוזנבלום היא כתבת לענייני אדריכלות בעיתון הארץ.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, מועד מיוחד, אוגוסט 2020, מס' 11281

מן האוֹרְבָּנוּת⁽²⁾ ומחיי היום-יום בכל השנה, והוא משרת את כלל האוכלוסייה. מכיוון שהחופים שייכים לכולנו, השיקול הציבורי חייב להיות ראשון במעלה כאשר קובעים שם שימושי קרקע⁽³⁾, היא אומרת.

בינתיים תוכניות שאושרו בעבר צוות חדשים לבקרים: מחוף אכזיב בצפון עד חופי אשקלון בדרום יש מיזמים עתידיים שאופן יישומם ישפיע על המראה של רצועת החוף בעשור הבא, כמו למשל בנייה תיירותית של כפרי נופש בחוף בָּצָת, בחוף פלמחים ובחוף נחשולים.

כבר היום לתושב בישראל יש פחות מסנטימטר וחצי של חוף פתוח בממוצע, אבל "נוף מרהיב לים" יש למכביר – למי שמוכן לשלם.

פסקה ה

פסקה ו

טקסט 2

הדרך לגיהינום רצופה כוונות ירוקות

מאת הלל שוקן⁽⁴⁾

כל דיון הנוגע לחופי המדינה ולהקמת בניינים לאורכם מלווה בטיעון הדמגוגי, המזעזע לכאורה, שלתושב בישראל יש "פחות מסנטימטר וחצי חוף פתוח". כך גם נטען בסקירתה של קשת רוזנבלום ("כיצד תיראה רצועת החוף של ישראל בעשור הקרוב?", **הארץ**, 5/5/2014).

פסקה א

העניין "הירוק" הפך כבר מזמן מבעיה אמיתית ומהותית לאופנה. חברת הסעות צבעה את האוטובוסים המזהמים שלה בירוק, והם ממשיכים לזהם; חברות בנייה מקימות בפרברים שכונות "ירוקות", אך תושבי שכונות אלה משתמשים במכוניות הפרטיות המזהמות שלהם לכל מטלה יום-יומית פעוטה. הארגונים הירוקים נזעקו כבר לפני שנים להצלת החופים מן הבנייה, ובהשפעתם נחקק "חוק החופים". עכשיו נחלצים שרים וחברי כנסת חורשי טוב, בסיוע "אדם, טבע ודין", "החברה להגנת הטבע" ואחרים, לסגור פרצה בחוק המאפשרת בנייה בטווח האסור מקו החוף, של מיזמים שאושרו בטרם נחקק "חוק החופים".

פסקה ב

* מעובד על פי שוקן, ה' (10 במאי 2014). הדרך לגיהינום רצופה כוונות ירוקות. **הארץ**.

אוחזר מ־haaretz.co.il.

(2) אורבניות – עירוניות; כל מה שקשור לחיי העיר.

(3) שימושי קרקע – השימושים הראשונים הנעשים בקרקע, כמו מגורים, מלאכה, תעשייה ושטחים פתוחים.

(4) הלל שוקן הוא אדריכל ומרצה לתכנון עירוני בבית ספר עזריאלי לאדריכלות באוניברסיטת תל אביב.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, מועד מיוחד, אוגוסט 2020, מס' 11281

אם נשווה את העיר ניס שבצרפת לעיר אשדוד, נמצא כי תושב בעיר ניס נאלץ להסתפק באורך חוף ממוצע של קצת יותר מסנטימטר אחד, וכי הבנייה על החוף בניס קרובה לשפת הים. אורך הריביירה⁽⁵⁾ של ניס הוא כארבעה קילומטרים, ולכל אורכה העיר בנויה במרחק של פחות ממאה מטרים מקו החוף. יש בה טיילת רחבת ידיים ושדרה ובה שלושה נתיבי תחבורה. לאורך כל קו החוף יש בנייה רציפה ואחידה בגובה של 7-8 קומות. בניינים אלה הם מעין "חומה", שמאחוריה מתפתחת עיר תוססת ומצליחה בת כ-350 אלף תושבים.

פסקה ג

העיר אשדוד הייתה יכולה להתחרות בעיר ניס. היא שוכנת לחופו של אותו הים, ומשתרעת סמוך לחוף נפלא שאורכו יותר מחמישה קילומטרים וחצי. המרחק של בתי העיר מקו החוף הוא בטווח של 250 עד 550 מטרים – חלומם של ה"ירוקים" ומטרתו של חוק החופים. באשדוד יש רק 240 אלף תושבים. לכאורה מצבו של תושב אשדוד טוב יותר מזה של חברו בניס. לרשותו חוף באורך ממוצע של 2.3 ס"מ, ולאשרו אין כמעט תיירים שהוא צריך לחלוק איתם חוף זה. ניס היא מאתרי התיירות החשובים באירופה, ולעומתה אשדוד בקושי נמצאת על מפת תיירות הפנים של ישראל.

פסקה ד

הטעות של הארגונים ה"ירוקים" בולטת בדבריה של ראשת תחום תכנון בארגון "אדם, טבע ודין", יעל דורי: "המרחב החופי הוא המקום היחיד שרוב האוכלוסייה יכולה לבוא אליו ולנפוש בו בעלויות אפסיות... מפלט מן האורבניות ומחיי היום-יום". בניס המרחב החופי אינו מפלט מן האורבניות, הוא חלק אינטגרלי מן העיר ומחיי היום-יום של תושביה, והם מגיעים אליו ברגל או בתחבורה ציבורית. לאורך הטיילת בניס אין מגרשי חנייה, לעומת זאת את פני התושבים של אשדוד החפצים להגיע לים מקבלים מגרשי חנייה ענקיים, שכן רובם נאלצים להגיע לחוף במכונית פרטית.

פסקה ה

אין לי ספק בדבר הכוונות הטובות של הארגונים ה"ירוקים", אך במקרה של חוק החופים יובילו כוונותיהם לגיהינום. הדרישה הגורפת לרצועת חוף עירונית נקייה מפיתוח היא מזיקה. ראוי שפעילי הסביבה, שכוונותיהם בלי ספק ראויות, יתמקדו בפעילות שתוכל להועיל לשיפור רווחתם של תושבי המדינה, ובד בבד תשמור על ערכי הקיימות הנכונים. רצוי שפעילים אלה יתמכו בהגברת הצפיפות העירונית ובהקמת "מגדלים" שנואי נפשם, כל עוד אלה נבנים לפי עקרונות נכונים; יתמכו בכל אמצעי שיכביד על המשתמשים להגיע בכלי רכב פרטי; ידרשו לגבות מחיר אמיתי עבור חנייה; וישקיעו במערכות הסעה ציבורית מגוונות.

פסקה ו

המטרה אינה לשמור על שטחים פתוחים, אלא לשפר את רווחתם הכלכלית ואת איכות חייהם של אזרחי המדינה. עירוניות נכונה תגן גם על "הריאות הירוקות", על החופים ועל המגוון הביולוגי.

פסקה ז

(5) ריביירה – אזור נופש על שפת הים, בעיקר לחוף הים התיכון, ובו מלונות ואתרי תיירות.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, **מועד מיוחד**, אוגוסט 2020, מס' 11281

טקסט 3

חוף טוב הכול טוב: חוף בצת יישאר פתוח

מאת החברה להגנת הטבע

רצועת החוף, המתחילה בראש הנקרה ועוברת בחופי אכזיב ובצת, היא מהיפות, המיוחדות והחשובות בארץ הן מבחינת ערכי הטבע והנוף הן מבחינה ציבורית. רצועת חוף זו היא אזור "הולך ונעלם" במישור החוף של ארץ-ישראל, הנתון בפיתוח מואץ.

לפני כעשור איימה על החוף תוכנית לבניית "כפר הנופש בצת", ובעקבות התנגדות ציבורית ומאבק שהשתתפנו בו, הגיעה המדינה להסכם עם היזם, ולפיו הכפר לא ייבנה. לאחרונה איימה התוכנית להתממש מחדש, אך בזכות פעולות של ארגוני הסביבה והתושבים הוחלט ביוני 2019 להתנגד לבקשת הבנייה של היזם ולשמור על החוף שטח ציבורי פתוח. עמדתנו היתה שאומנם תוכנית "כפר הנופש בצת" פורסמה ביוני 1992 לפני שאושר "חוק החופים" (בשנת 2004), וחוק זה אינו חל על תוכניות שקדמו לו, אבל **אין להשלים עם תוכניות ישנות** אשר בעת כתיבתן היה המצב אחר לחלוטין מבחינת הפיתוח הפיזי ומבחינת התודעה בציבור ובמוסדות התכנון בנוגע לחופי הים. התוכניות הישנות סותרות את החשיבה העומדת בבסיס התכנון הרווח היום, שמטרתו שמירה על ערכי הטבע והתועלת הציבורית.

לדעתנו חשוב שחוף בצת יישמר חוף פתוח שיש בו ערכים אקולוגיים וציבוריים, ואכן בזכותנו ובזכות פעילות של ארגוני הסביבה והתושבים, הוחלט לאחרונה שתוכנית "כפר הנופש בצת" לא תמומש והחוף יישמר שטח ציבורי פתוח.

פסקה א

פסקה ב

פסקה ג

* מעובד על פי החברה להגנת הטבע (5 בפברואר 2020). חוף טוב הכול טוב: חוף בצת יישאר פתוח.

אתר החברה להגנת הטבע. אוחר מ-teva.org.il.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, מועד מיוחד, אוגוסט 2020, מס' 11281

דפי עזר לנבחן

טבלת התנועות

התנועות הקטנות	התנועות הגדולות	התנועות החטופות
a □ פתח	□ קמץ	□ חטף פתח
e □ סגול	□ צירי חסר □ י צירי מלא	□ חטף סגול
i □ חיריק חסר	□ י חיריק מלא	
o □ קמץ קטן	□ חולם חסר □ חולם מלא	□ חטף קמץ
u □ קובוץ	□ חולם שרוק	

טבלת הגופים

גוף ראשון	גוף שני	גוף שלישי	
יחיד	מדבר	נוכח	נסתר
יחידה	מדברת	נוכחת	נסתרת
רבים	מדברים	נוכחים	נסתרים
רבות	מדברות	נוכחות	נסתרות

חלקי הדיבור: שם עצם, שם תואר, פועל (שם פועל), תואר הפועל, מילת יחס, מילת קישור

תחביר

דרכי ההבעה במשפט: משפט חיווי, משפט ציווי, משפט שאלה
סוגי המשפטים: משפט פשוט, משפט מורכב, משפט איחוי (מאוחה/מחובר)
סוגי הנשואים: נשוא פועלי, נשוא שמני, נשוא קיומי (דמוי פועל: יש, אין)
התפקידים התחביריים במשפט: נושא, נשוא, אוגד, מושא, תיאור, לוואי, תמורה
סוגי התיאורים ופסוקיות התיאור: מקום, זמן, סיבה, תכלית, אופן, מצב, תנאי, ויתור
החלקים הבלתי תלויים במשפט: הסגר, פנייה, קריאה
מבני משפט מיוחדים: נושא סתמי, נושא מורחב, חלק ייחוד, חלק כולל
קשרים לוגיים: ריבוי והוספה, צמצום, השוואה, ברירה, הדגמה, זמן, סיבה ותוצאה, תכלית, ניגוד, ויתור, תנאי

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, מועד מיוחד, אוגוסט 2020, מס' 11281

תורת הצורות

בנייני הפועל: קל-פָּעַל (פעל), נִפְעַל (נפעל), הִפְעִיל (הפעיל), הִפְעַל (הופעל), פִּעַל (פיעל), פְּעַל (פועל), הִתְפַּעֵל (התפעל)

גזרות הפועל והשם:

גזרת השלמים, גזרת המרובעים

גזרות החסרים (העלולים): חסרי פ"נ (חפ"ן), חסרי פי"צ (חפי"ץ), חסרי פ"י (חפ"י)

גזרות הנחים: נחי פ"א (נפ"א), נחי פ"י/ו (נפ"י/ו), נחי ל"י (נל"י), נחי ל"א (נל"א),

נחי ע"ו/י (נע"ו/י)

גזרת הכפולים (ע"ע)

דרכי תצורת המילים:

גזירה מסורגת: שורש ומשקל

גזירה קווית: בסיס וצורן, הלחם (הרכב) בסיסים, ראשי תיבות (נוטריקון)

סוגי צורנים: צורן גזירה, צורן נטייה

لا تكتب في هذه المنطقة

لا لכתוב באזור זה

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, מועד מיוחד, אוגוסט 2020, מס' 11281

חלק ראשון — הבנה והבעה (50 נקודות)

ענה על השאלות 1-5 שלפניך לפי הטקסטים שקראת.
 הקפד על כתב ברור, על כתיב נכון, על כללי הדקדוק ועל פיסוק הגיוני.

1. בטקסט 3 מתוארת בעיה שיש אליה התייחסות בטקסט 1.
 הסבר מהי הבעיה הזאת. (4 נקודות)

2. טקסטים 1 ו-2 נכתבו בשנת 2014, ואילו טקסט 3 נכתב בשנת 2020.
 מי מבין כותבי הטקסטים, קשת רוזנבלום או הלל שוקן, יהיה מרוצה מן ההחלטה המתוארת
 בטקסט 3? נמק את תשובתך. (6 נקודות)

3. בטקסט 2 הכותב משווה בין העיר אשדוד ובין העיר ניס, ומסיק מסקנה מהשוואה זו.
 על פי טקסט 2, השווה בין שתי הערים האלה, על פי שני תבחינים (קריטריונים) שתבחר.
 בתשובתך ציין גם את התבחינים, וכתוב מהי מסקנתו של הכותב מהשוואה זו. (8 נקודות)
 (שים לב: יש לכתוב פסקה רציפה, לא בטבלה ולא בנקודות).

לא לכתוב באזור זה

لا تكتب في هذه المنطقة

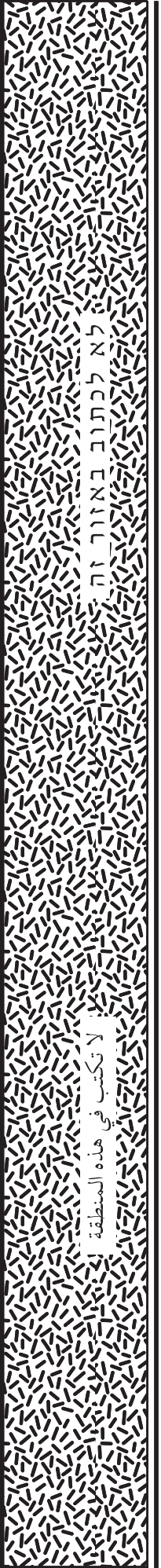
עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, מועד מיוחד, אוגוסט 2020, מס' 11281

4. א. בשני הטקסטים 1 ו-2 מוזכרים ערכים שלפיהם נקבעת הבנייה על החופים. לדעת שני כותבי הטקסטים, איזה מן הערכים שלפניך הוא הערך החשוב ביותר? הקף את התשובה הנכונה. (2 נקודות)
- שמירה על המגוון הביולוגי
 - רווחתו של הציבור ואיכות חייו
 - מלחמה ביזמים ובאילי הון
 - שמירה על זכות הקניין הפרטי
- ב. לדעת כל אחד מכותבי הטקסטים 1-2, מהי הדרך הראויה למימוש הערך בתשובה שהקפת בסעיף א? (4 נקודות)
-
-
-
-
5. מטלת כתיבה (26 נקודות)
- לקראת "שבוע אדם וים" של "המועצה לישראל יפה" ו"רשות הטבע והגנים" התבקשת להציג לתלמידי כיתתך סקירה בנושא החופים בישראל. בסקירתך תאר את הבנייה בחופי הארץ כיום, את החקיקה בתחום ואת הדעות השונות הנוגעות לתיקון החוק. כתוב את הסקירה על סמך שלושת הטקסטים שקראת. הקפד על דרכי מסירה מקובלות ועל אזכור מקורות המידע בגוף הסקירה ובסופה (ביבליוגרפיה). כתוב בהיקף של כ-150-250 מילים. השתמש בעמוד 12 לכתבת טיוטה, ואת הסקירה כתוב בעמודים 13-14.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, מועד מיוחד, אוגוסט 2020, מס' 11281

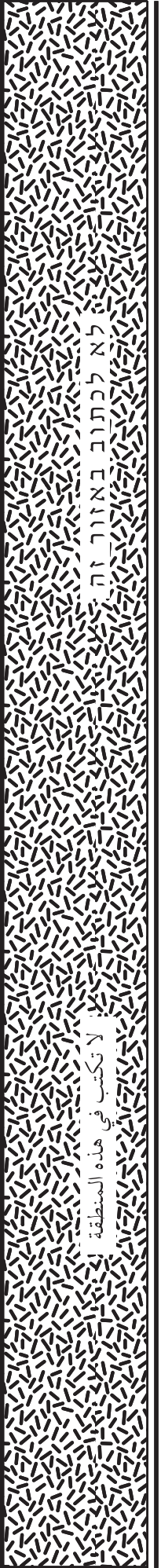
טיוטה

Lined writing area for the draft response.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, מועד מיוחד, אוגוסט 2020, מס' 11281

Lined writing area for the exam response.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, מועד מיוחד, אוגוסט 2020, מס' 11281

חלק שני – לשון (50 נקודות)

בחלק זה שלושה פרקים. עליך לענות על שני פרקים: על פרק א – חובה, ועל אחד מן הפרקים ב-ג.

פרק א: חובה – שם המספר (10 נקודות)

ענה על שאלה 6.

6. הקף את הצורה הנכונה של כל אחד משמות המספר במשפטים שלפניך.

- מאמרה של קשת רוזנבלום פורסם ב**חמישה / חמישי** במאי **אלפיים וארבעה עשר / אלפיים וארבע עשרה**.
- לפני יותר מ**שלושה עשר / שלוש עשרה** שנים יזמו תוכנית לשמירה על חופים נקיים; עד להפעלת התוכנית רק **עשרים ושבעה / עשרים ושבע** אחוזים מחופי הארץ היו נקיים.
- לאחר הפעלת התוכנית גדל מספרם של החופים הנקיים פי **שתיים / שניים** ויותר.
- אורך חופי הרחצה המוכרזים בארץ הוא **שבע עשרה / שבעה עשר** קילומטרים.
- הודות לארגונים הירוקים נדחו **ארבע / ארבעת** התוכניות שהציעה חברת נדל"ן ידועה לבנייה על קו החוף.
- חנות הרהיטים מכרה אתמול **שש עשרה / שישה עשר** כיסאות.
- ביום העצמאות ה**שבעים ושתיים / שבעים ושניים** למדינת ישראל פרסמה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה כי במדינת ישראל חיים **כתשעה / תשע** מיליון תושבים.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, מועד מיוחד, אוגוסט 2020, מס' 11281

לפניך שני פרקים: פרק ב – תחביר ופרק ג – מערכת הצורות.
 בחר בפרק שלמדת: פרק ב – תחביר או פרק ג – מערכת הצורות.
 בפרק שבחרת ענה על השאלות לפי ההוראות.

ציין את שם הפרק שבחרת: _____

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, מועד מיוחד, אוגוסט 2020, מס' 11281

פרק ב: תחביר (40 נקודות)

בפרק זה ענה על ארבע מן השאלות 7-11. (לכל שאלה – 10 נקודות)
שים לב: בכל שאלה שתבחר, ענה על כל הסעיפים.
 תוכל להיעזר בדפי העזר לנבחן (עמ' 8-9).

7. לפניך משפט.

ביצירות ספרות רבות מופיע מוטיב החברות, וסרטי קולנוע ישראליים רבים עוסקים בהוויה

החברית ובמושג ה"חברה".

- א. ציין את הסוג התחבירי של המשפט. _____
- ב. • אם המשפט מורכב – תחם את הפסוקית / הפסוקיות שבו, וציין מעל כל פסוקית שתחמת את התפקיד התחבירי שלה.
- אם המשפט הוא משפט איחוי – תחם את איבריו.
- ג. ציין את התפקיד התחבירי של כל אחת מן המילים המסומנות בקו במשפט הנתון.

_____ **ביצירות**

_____ **החברות**

_____ **בהוויה**

- ד. הסבר מדוע במשפט הנתון סומן פסיק לפני וי"ו החיבור הראשונה (לפני המילה "וסרטי"), ומדוע לא סומן פסיק לפני וי"ו החיבור השנייה (לפני המילה "ובמושג").
 השתמש במונחים תחביריים.

لا تكتب في هذه المنطقة

لا لכתוב באזור זה

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, מועד מיוחד, אוגוסט 2020, מס' 11281

8. לפניך משפט.

הוגה הדעות נתן רוטנשטרייך טוען שהיישוב הארץ-ישראלי התאפיין במחויבות עמוקה

לרעיון הלאומי.

א. ציין את הסוג התחבירי של המשפט. _____

- ב. אם המשפט מורכב – תחם את הפסוקית / הפסוקיות שבו, וציין מעל כל פסוקית שתחמת את התפקיד התחבירי שלה.
- אם המשפט הוא משפט איחוי – תחם את איבריו.

ג. ציין את התפקיד התחבירי של כל אחת מן המילים המסומנות בקו במשפט הנתון.

נתן רוטנשטרייך _____

היישוב _____

לרעיון _____

ד. המר את המשפט הנתון במשפט פשוט ובו הסגר.

ה. המר את המשפט במשפט מורכב ובו פסוקית נושא.

לא לכתוב באזור זה

لا تكتب في هذه المنطقة

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, מועד מיוחד, אוגוסט 2020, מס' 11281

9. לפניך חמישה משפטים.

א. ציין ליד כל משפט את התפקיד התחבירי של הצירוף "חינוך ציוני" המודגש בו.

(1) במשך שנים נעשו ניסיונות שונים להגדיר את מטרות החינוך הציוני.

התפקיד התחבירי: _____

(2) במערכת החינוך מייחסים לחינוך הציוני חשיבות רבה.

התפקיד התחבירי: _____

(3) תלמידים רבים בישראל אינם זוכים לחינוך ציוני.

התפקיד התחבירי: _____

(4) גם לאחר שהוקמה המדינה, החינוך הציוני הוא רב-משמעות במערכת החינוך בישראל.

התפקיד התחבירי: _____

(5) בזכות החינוך הציוני שניתן לתלמידים עולים, השתלבותם בארץ קלה יותר.

התפקיד התחבירי: _____

ב. במשפטים (1) ו-(2) עושה הפעולה אינו מוזכר.

ציין בנוגע לכל משפט מהי הדרך התחבירית שננקטה להעלמת עושה הפעולה.

משפט (1) _____

משפט (2) _____

ג. המר את משפטים (2) ו-(3) במשפט אחד בקשר לוגי מתאים.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, מועד מיוחד, אוגוסט 2020, מס' 11281

10. א. לפניך משפט במבנה "לא... אלא..." ובו חלק כולל.

את חוק החופים מקדמים לא רק חברי כנסת רבים אלא גם פעילי סביבה וארגונים ירוקים.

- ציין את התפקיד התחבירי של החלק הכולל במשפט. _____
- ציין את הקשר הלוגי במשפט. _____
- כתוב את המשפט מחדש בלי להשתמש במבנה "לא... אלא...".
שמור על משמעות המשפט.

ב. לפניך משפט נוסף במבנה "אין... אלא...".

לדעת הלל שוקן, מטרת הארגונים הירוקים אינה אלא שמירה על שטחים פתוחים.

- ציין למה נועד השימוש במבנה "אין... אלא..." במשפט זה. _____
- כתוב את המשפט מחדש בלי להשתמש במבנה "אין... אלא...".
שמור על משמעות המשפט.

ג. לפניך משפט ובו פסוקית מצומצמת.

ראוי שהפעילים למען איכות הסביבה ידרשו לגבות מחיר אמיתי עבור חנייה.

- תחם את הפסוקית המצומצמת במשפט.
- ציין מעל הפסוקית שתחמת את התפקיד התחבירי שלה.
- המר את הפסוקית המצומצמת בפסוקית רגילה (תוכל להוסיף מילים).

לא לכתוב באזור זה

لا تكتب في هذه المنطقة

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, מועד מיוחד, אוגוסט 2020, מס' 11281

11. א. לפניך חמישה משפטים. חבר אותם לקטע לכיד ומקושר (הוסף מילות קישור מתאימות).

- המשורר כתב שיר חדש.
- עורך העיתון הציע לפרסם את השיר במרשתת (באינטרנט).
- המשורר דחה את ההצעה.
- המשורר חושש מתגובות פוגעות.
- המשורר חושש מתגובות מרושעות.

ב. לפניך משפט דר־משמעי.

הקשבנו לאדריכל החופים, שהרצה על החוף.

נסח את המשפט הדר־משמעי בשני אופנים חד־משמעיים שכל אחד יבטא משמעות אחת בלבד.

משפט 1:

משפט 2:

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, מועד מיוחד, אוגוסט 2020, מס' 11281

פרק ג: מערכת הצורות (40 נקודות)

בפרק זה ענה על ארבע מן השאלות 12-16. (לכל שאלה – 10 נקודות)
 שים לב: בכל שאלה שתבחר, ענה על כל הסעיפים.
 תוכל להיעזר בדפי העזר לנבחן (עמ' 8-9).

12. לפניך שבעה משפטים. בכל משפט יש פועל מודגש, ובסוגריים אותו הפועל מנוקד.
 ציין בטבלה את השורש ואת הבניין של כל אחד מן הפעלים המודגשים.

הפועל	השורש	הבניין
(1) בכנס שייערך בשבוע הבא ירצו (יִרְצוּ) התלמידים הבוגרים לפני התלמידים הצעירים על הפעילות ההתנדבותית שבה הם השתתפו.		
(2) בכנס יחלקו תעודות הערכה לתלמידים הבוגרים שהצטיינו (הִצְטִיִּנוּ) בפעילותם ההתנדבותית.		
(3) במחקר נמצאו (נִמְצְאוּ) הוכחות שבני נוער מפיקים תועלת מהתנדבות.		
(4) תלמידים מתנדבים חשים (חָשׂוּ) אחריות חברתית ודאגה לזולת.		
(5) ההתנדבות מאפשרת (מְאִפְשֶׁרֶת) לבני הנוער להרחיב את האופקים שלהם.		
(6) הרצון לעזור לזולת מוטבע (מְטֻבָּע) בנפש האדם.		
(7) המתנדב מתנסה (מְתַנְּסָה) ביצירת קשרים חדשים.		

لا تكتب في هذه المنطقة
 لا تكتب في هذه المنطقة

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, מועד מיוחד, אוגוסט 2020, מס' 11281

13. לפניך קטע, ובו שבעה פעלים מודגשים.

לפעמים התנגדויות בציבור **מאיצות** טיפול בסוגיות שנויות במחלוקת. בעבר הגיעו לישראל קרקסים מפורסמים, שבהם **הופיעו** בעלי חיים מאולפים. ארגונים למען בעלי חיים **הוכיחו** שבזמן האילוף מתעללים בבעלי החיים ו**מובילים** אותם ממקום למקום **קשורים** בכלובים קטנים. הקהל **הבין** שבעלי החיים סובלים במהלך אילופם ועובדה זו **העיבה** על ההנאה מהמופע. בזכות זה, היום קרקסים המופיעים בישראל מציגים בעיקר לוליינים וליצנים.

- א. איזה מן הפעלים המודגשים בקטע יוצא דופן מבחינת הבניין? _____
- ציין את הבניין של הפועל היוצא דופן. _____
- ב. מהו הבניין המשותף לששת הפעלים המודגשים האחרים? _____
- ג. מיין בטבלה שלפניך את ששת הפעלים מאותו הבניין – לשתי גזרות.

גזרת נחי ע"ו/י	גזרת נחי פ"ו/ו

ד. לפניך ארבעה פעלים.

התכנסו, נודע, המציאו, תבלו

הקף את הפועל ששייך לאחת מן הגזרות בטבלה שבסעיף ג.

ה. כתוב את שם הפועל של הפועל **מאיצות**. _____

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, מועד מיוחד, אוגוסט 2020, מס' 11281

14. א. לפניך דוגמאות לפעולות המפירות את חוק שמירת הסביבה החופית.

- כריית חול בים
- הקמת מבנה ימי על החוף
- חסימת החוף באמצעות כיסאות סמוך לקו המים
- אי־פינוי אשפה בתחום הסביבה החופית
- הוצאה של מסלע ימי בכלים מכניים
- הפניית תאורה לים באזור המשמש להטלת צבי ים

העתק מן הדוגמאות חמישה שמות פעולה, וציין את הבניין של כל אחד מהם.

שם הפעולה	הבניין

ב. לפניך ארבעה שמות מודגשים.

מִיבֵּשׁ כביסה _____ סיכון מְחַשֵּׁב _____
 עוֹרֵף דין _____ לְקוֹחַ החנות _____

(1) הקף את השם שאיננו צורת בינוני, וציין לידו את המשקל שלו.

(2) ליד כל אחד מן השמות האחרים (בצורות הבינוני) – ציין את הבניין.

لا تكتب في هذه المنطقة
 لا تكتب في هذه المنطقة

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, מועד מיוחד, אוגוסט 2020, מס' 11281

15. א. לפניך קטע שחסרים בו **פעלים**. קרא אותו, וכתוב בכל מקום ריק את הפועל המתאים, על פי השורש שבסוגריים. אין צורך לנקד.
- שעשועוני טלוויזיה רבים _____ (ז-כ-י) לפופולריות בישראל.
 על תופעה זו _____ (ע-ו-ד) תוצאות של סקרים רבים שבדקו את אחוזי הצפייה
 בשעשועונים האלה. מתברר כי רבים מן הצופים _____ (ע-נ-י-ג) לא רק בידע
 שהמשתתפים _____ (פ-ג-נ) בשעשועון, אלא גם בחייהם האישיים של האנשים
 ה _____ (ש-ת-פ) בתוכנית.
 לדעת חוקרים, הפופולריות של השעשועונים _____ (א-פ-י-ג) את החברה
 האמריקנית, ורבים בחברה הישראלית _____ (ח-ק-י) אותה.
- ב. לפניך קטע שחסרים בו **שמות עצם**. קרא אותו, וכתוב בכל מקום ריק את השם המתאים על פי השורש שבסוגריים. אין צורך לנקד.
- חופי ישראל עשירים ב _____ (ש-א-ב) טבעיים, סביבתיים ותרבותיים, ויש להם
 ערך רב לכל _____ (י-ו-ש-ב) המדינה. בשל כך המשרד להגנת הסביבה מפעיל
 יחידה ארצית להגנה על הסביבה החופית. ה _____ (פ-ק-ד) של היחידה הם:
 שמירת הסביבה החופית, _____ (ט-פ-ל) במפגעים סביבתיים בחוף ובים ומעורבות
 ב _____ (ת-כ-נ-ו) החופים. יחידה זו גם עורכת סקרים ו _____ (ח-ק-ר)
 הקשורים לסביבה הימית, והיא מקיימת פעילויות חינוך ו _____ (ס-ב-ר) לציבור
 בנושאי הסביבה הימית. תוכנית "חוף נקי", למשל, היא אחת מן ה _____ (י-ז-מ)
 של היחידה הארצית להגנה על הסביבה הימית. מטרת התוכנית היא להקטין את כמות
 ה _____ (פ-ס-ל) הימית בישראל ולשפר את רמת ה _____ (נ-ק-י) בחופים
 ובים לטובת הסביבה והציבור בישראל.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, מועד מיוחד, אוגוסט 2020, מס' 11281

16. א. לפניך שתי קבוצות של שמות.

בכל קבוצה הקף את השם היוצא דופן מבחינת דרך התצורה, וכתוב את דרך התצורה שלו.

(1) תִּזְמֶרֶת, מְקַרָּא, כִּלְכֵּלָה, רוֹקְחוֹת _____

(2) מִדְעֹן, שִׁחְקוֹ, מַעֲבִדוֹ, תֵּאוֹרֵן _____

ב. לפניך קבוצת מילים.

הקף את המילה היוצאת דופן מבחינת הגזרה, וכתוב את הגזרה שלה.

מְנִיפָה, מְכִירָה, מְרִיצָה, מְדִינָה _____

ג. לפניך קבוצת שמות.

הקף את השם היוצא דופן מבחינת משמעות המשקל, וכתוב את משמעות המשקל שלו.

בְּצִיר, שְׁבִיר, קְטִיף, מְסִיק _____

ד. לפניך שני משפטים, ובכל אחד מהם המילה "גורלי" מודגשת.

(1) "מר גורלי והעולם אכזר". (מתוך השיר: "טיפת מזל", מילים: דני שושן).

(2) המשחק הגורלי בין נבחרת ישראל ובין נבחרת סקוטלנד ישודר מחר בערוץ הספורט.

צייין בנוגע לכל אחת מן המילים המודגשות את סוג הצורן הסופי שלה, ואת משמעות

הצורן הסופי.

במילה גורלי במשפט (1) סוג הצורן הסופי _____

משמעות הצורן הסופי _____

במילה גורלי במשפט (2) סוג הצורן הסופי _____

משמעות הצורן הסופי _____

/בהמשך דפי טיוטה/

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך

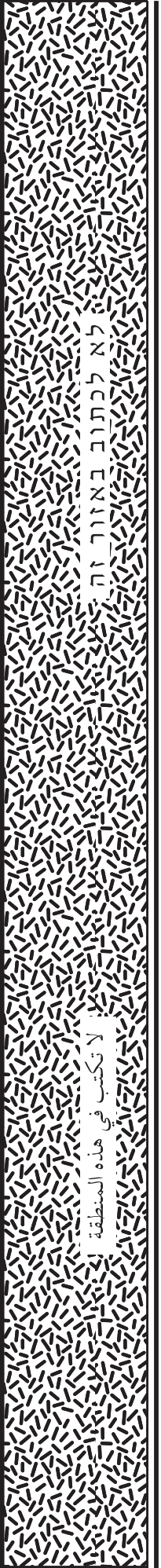
לא לכתוב באזור זה

لا تكتب في هذه المنطقة

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, מועד מיוחד, אוגוסט 2020, מס' 11281

טיוטה

Lined writing area for the draft response.

מדבקת משגיח

ملصقة مراقب

"איתך בכל מקום, גם בבגרות.
בהצלחה, מועצת התלמידים והנוער הארצית"
"معك في كل مكان، وفي البجروت أيضًا.
بالتحاح، مجلس الطلاب والشبيبة القطري"